

dr. Zupanca in dr. Žmavca ne spadajo v slovensko slovstvo. — Kakor je naravno, so v tem oddelku zastopani z malimi izjemami sami pravoslavci. Pravožnanstvo v ožjem zmislu je edina stroka, v kateri ne srečavamo slovenskih duhovnikov, dočim so pač v državožnanstvu, zlasti v politiki mnogo delovali in tudi zdaj znatno delujejo s peresom.

(Konec).¹⁾

Zaročenca. (I promessi sposi.) Milanska povest iz XVII. stoletja. Laški spisal Alessandro Manzoni. Prevel J. B—č. V Ljubljani 1901. Tiskala „Katoliška Tiskarna.“ — O tem mojstrskem romanu nameravamo v eni prihodnjih števil objaviti posebno študijo. Slovenski prevod sicer ni, da bi ga posebno hvalili. Prelagatelj je — poleg drugih nedostatkov — pokazal na več mestih, da ni dobro razumel izvirnika. Vendar smo g. prelagatelju hvaležni, da je kakorkoli seznanil Slovence s tem klasičnim delom Manzonijevem. Naj bi roman pridno prebirali zlasti naši pripovedni pisatelji ter se iz njega — učili!

— ab —

Prešeren v raznih slovstvih.

Ob stoletnici Prešernovi so se začeli tudi tuji književniki baviti z njim. S tem se je tudi zanimanje za slovensko književnost sploh zbudilo in v raznih obzornikih dalo učenjakom povod, da so bolj ali manj natančno poročali o naših književnih razmerah in o našem kulturnem stanju.

Rusom je preložil Prešernove poezije član „Imperatorske akademije nauk“ prof. Th. Korš. O priliki se bomo natančneje ozrli na ta prevod. Isti pisatelj je v „Izvēstijh otdēlenija russkago jazyka i slovesnosti Imperatorskoj akademiji nauk“ za l. 1900. priobčil obširnejši spis o „Prešernovem albumu“; v kritiko se ne spušča, ampak samo navaja vsebino raznih člankov.

Poljakom je v listu „Ateneum“ napisal Jan Leciejewski lepo študijo, ki nam jo je poslal v ponatisku. Leciejewski hvali Prešerna kot lirika ter za zgled njegovih poezij navaja kitico iz pesmi „Strunam“ v poljskem prevodu:

Gęśli, dźwięczne wygłos tony!
Pieśni miła, zapłacz z duszy!
Skarga cicha, jęk stłumiony
serce twarde może wzruszy.

Tudi kadar hoče Prešeren pevati epično, ga vedno prevladuje lirika. Ko so ga prijatelji nagovarjali, naj se poizkusi tudi v drugih pesniških

strokah, je zložil kot izgovor pesem o „Orglarju“, v kateri pravi Bog:

Komum daż wieszczego ducha,
Dałem mu i jego pieśni;
Niech je nuci, niech ich słucha,
Aż ucichnie v grobu cieśni.

V „Krstu pri Savici“ pogreša Leciejewski dušeslovnega razvoja. Prehitro se dá Črtomir pegovoriti, da zapusti vero svojih očetov. Splošna sodba Leciejewskega je sledeča: V Prešernovih pesmah ni onih mogočnih ljubimskih čuvstev, kakor v četrtem delu Mickiewiczovih „Dedov“. Imel je drugačen značaj in pesnil v poznejših, hladnejših letih. Prešeren je imel preveč satiričnega duha, da ne bi bil kritikoval tudi svojih lastnih čuvstev. Tudi tako silnih domoljubnih čuvstev nima Prešeren, kakor Mickiewicz. Vendar so njegova čuvstva iskrena in globoka. Njegova ljubezen do slovanstva in do domovine je sicer ravno tolika, a slovenski pesnik niti sanjati ni mogel, da bi bila njegova domovina popolnoma svobodna. Odtod njegova resignacija in slabo upanje, da se v daljni prihodnosti izpremeni usoda domovine. — V krakowskem „Czasu“ je Zawiliński priobčil študijo o Prešernu, v katero je vpletel nekaj prevodov Żulawskega.

Dr. Janko Pajk je bil že l. 1882. v „Kresu“ preložil tri Prešernove pesmi („Motto“, „Kam?“ in „Pevcu“) na latinski jezik. Kot zgled naj bo tu sledeča kitica:

Tentus diu sum spe, metu,
me spes, metus misit manu;
cor nunc me inane non iuvat,
iam spem, metum desiderat

Pred kratkim je pa izšla celotna nemška zbirka Prešernovih poezij: **Fr. Prešeren. Poesien.** In deutscher Uebersetzung gesammelt und herausgegeben von Dr. Fr. Vidic. Im Verlage des Herausgebers. In Commission bei Alfred Hölder, k. u. k. Hof- und Universitäts-Buchhändler. Wien I. Rothen-thurmstrasse 13. Str. 196. — V tej zbirki so vse Prešernove pesmi razen „Nove pisarije“, dveh satiričnih sonetov, epigramov in nekaj pesmic iz dodatka, ki so ga pridejali „Poezijam“ šele po pesnikovi smrti. Izdajatelj pravi v predgovoru: „Izmed mnogih prevodov, ki sem jih imel pred seboj, sem izkušal izbrati najboljše; v kljub temu sem si popolnoma v svesti, da ni vse tako, kakor bi moralo biti, da bi bilo popolnoma vredno Prešerna. V vsakem prevodu se izgubi jezikovna sila in lepota, sijajnost in gibčnost, tembolj pa pri pesniku tako poljudnega jezika in tako krepkega, domačega čutenja, kakor je Prešeren.“ V teh besedah je g. izdajatelj čisto pravično sodil o svoji zbirki. Prelagatelji so sledeči: H. Penn, A. Rudolf, Ant. Funtek, E. pl. Strahl, X. Lujiza Pesjakova, E. Samhaber, Germonik, L. Pintar, V. Tausk,

¹⁾ V zadnji (6.) števil. je pri tej oceni na str. 376. (Konec) popraviti v (Dalje).